

støffen. Det Simpleste vilde da være, om man besluttede sig til at sige, at da Hartkornet er en ufuldkommen Maalestof for nye Skatter, er det ikke rigtigt ved en saadan extra-ordinær Skat overhovedet at benytte det, men at det er bedre at søge sig en anden Maalestof, saafremt en saadan kan findes, og det vil da synes at ligge nærmest at gaae ind paa en dybere Drøftelse af, hvorvidt man gennem en Beskatning efter Principerne for Indkomstskatten kan tilveiebringe en virkelig bedre og sikkrere Maalestof end Hartkornet. Jeg troer, at de Fleste, som noget mere end almindeligt have bekræftet sig med dette Spørgsmaal, ville komme til det Resultat, at dets Afgjørelse i høi Grad afhænger af, hvorledes det hele Beskatningsmaskineri kan tilveiebringes. Dersom det kan lykkes at finde en god Organisation af det Apparat, hvorved Skatten skal bringes tilveie, troer jeg, man vil finde, at en Indkomstskat i sit Princip er god, naar der er Tale om saadanne ekstraordinære Skatter, men det er ingen let Sag at opstille en god Organisation af en saadan Indretning. Den ærede Forslagsstiller har henviist til, at man i Kjøbenhavn allerede i et Par Aar har haft en Indkomstskat, at man der har benyttet den paa en Maade, som i det Hele er erkjendt for at have ført til et ret helbøgt Resultat, og endelig, at der i flere væsentlige Henseender synes at være større Vanskeligheder tilstede i Kjøbenhavn end paa Landet. Det ærede Medlem anførte i saa Henseende, at man paa Landet bedre kjendte hinanden, at Forholdene der vare simplere, og at enhver Mand bedre vidste, hvad hans Nabo har i Indtægt, og dette forholdt sig rigtigt, men det ærede Medlem anførte ikke, at der paa den anden Side er ganske søregne Vanskeligheder for Anvendelsen af Indkomstskatten paa Landet, som ikke findes i Kjøbenhavn. Som den første af disse skal jeg fremhæve en Ting, som det ærede Medlem selv berørte i sit Foredrag, nemlig Nødvendigheden af, at der er en fast Sum, som skal bringes tilveie. Naar det ærede Medlem sagde, at dette er fuldkommen nødvendigt, for at Skatten kan blive virksom, forholdt det sig dog kun saaledes under den Forudsætning, at det, jeg

Indretningen af det Maskineri, som bringer Skatten tilveie, omtrent er saaledes, som det i den Kjøbenhavnske Indkomstskattelov er vedtaget, og som her er foreslaaet for Landet; thi ganske vist kan man indrette Indkomstskatten uden at have en saadan bestemt Sum, hvortil man skal op, men der hører da et ganske andet Maskineri til end det, som her er bragt frem. Jeg skal i saa Henseende henvise til den engelske Indkomstskat, som er indrettet paa denne Maade, men jeg troer, man vil indsee, at det efter vore Forhold er nødvendigt, for at faae Noget ud af denne Skat, at enhver Rigningskommission veed, at der er en vis Sum, som skal bringes tilveie, for at den derved kan have den rette Spore og være opfordret til at sætte enhver Skatteyder saa høit, som han bør sættes. Naar dette nu er Tilfældet, opstaaer der imidlertid for Landet det store Spørgsmaal, hvorledes man skal udfinde, hvilken Sum hver Kommune skal udrede; dette er en nødvendig Bestingelse for, at en hensigtsmæssig Indkomstskat skal kunne etableres, og Udvalget har nu i den Henseende bestræbt sig for at opstille Regler, der vare saa betryggende som muligt. Man er gaaet ud fra, at Hartkornet, uagtet Alt, hvad der er sagt om det, dog er den eneste Statistisk, om jeg saa maa sige, som vi her have over Fordeleommene; vi have ikke noget andet Middel til at bedømme disses Værdi i de forskjellige Dele af Landet som et Hele; vi erkjende vel, at Hartkornet paa mange Punkter ikke er rigtigt, ikke slaaer til; ikke er nøiagtigt, men det er den eneste Maalestof, vi have, og vi maae altsaa for det Første bruge det. Det er imidlertid klart, at Hartkornet, idetmindste i visse Egne af Landet, kun er Udtrykket for en Deel af den Virksomhed, der finder Sted; da der ved Siden af Agerbruget ogsaa er andre Virksomheder, andre Velstandstilber paa Landet, er det tydeligt, at der maa et Korrektiv til, det vil sige, man maa søge at berigtige det mindre tilførelselige Resultat, som udkommer ved at benytte Hartkornet alene. Udvalget har da først tænkt sig, at man burde tage Hensyn til Folkemængden, idet det nemlig antages paa de fleste Steder, eller dog paa endel Steder, at slaae til, at der, hvor en større Folkemængde findes,